Budget 2025

Flerårsplan 2026-2027

Innehållsförteckning

FÖRORD…….. 3

INLEDNING…… 6

- Kommunfullmäktiges mål och god ekonomisk hushållning……. 6

- Ekonomistyrdirektiv…… 8

- Nyckeltalsbilaga till Kommunfullmäktiges mål 2023 - 2026……. 11

- Skattesatser…….. 12

STAFFANSTORPS KOMMUN…… 13

- Budgetförutsättningar ……. 13

- Budgetramar per nämnd/ Balansenhet…… 16

- Investeringsvolym ……..…… 16

- Ekonomisk ställning ……..……. 17

- Känslighetsanalys……. 20

STAFFANSTORPS BOLAGSKONCERN……..... 21

- Budgetförutsättningar…….. 21

- Budgeterat resultat…… 21

- Investeringsvolym……..…… 22

BILAGOR, STAFFANSTORPS KOMMUN……..23

- Resultatbudget…….. 23

- Kassaflödesbudget……...…….. 24

- Balansbudget……..……... 25

Förord till Moderaternas och Sverigedemokraternas budget för Staffanstorps kommun år 2025

De senaste två åren har varit en prövning för Sverige. Såväl hushåll, företag som offentliga inrättningar har gått igenom en ekonomisk period av höga kostnader och låg tillväxt.

Ännu är vi inte igenom lågkonjunkturen, men vi har sannolikt det värsta bakom oss. För landets kommuner har höjda pensionskostnader, kraftigt ökade livsmedelspriser, elpriser drivits upp av den höga inflationen. Samtidigt har inte skatteintäkterna ökat i motsvarande grad. Kommuner står fortsatt inför en ny demografisk sammansättning som kommer att påverka verksamheten, om än olika beroende i vilken kommun man befinner sig.

För att kunna klara kraftiga kostnadsökningar så finns det olika vägval. En del kommuner höjer kommunalskatten, dvs ökar beskattningen av kommunens invånare. Andra kommuner väljer att genomföra stora besparingar inom kommunens verksamhet, ofta drabbar detta den kommunala kärnverksamheten, dvs grundskola och äldreomsorg.

Staffanstorps kommun har en stark finansiell ställning. Tack vare omsorgfullhet i både goda och sämre konjunkturer. Vi kunde rida ut två svåra år genom att ianspråkta reserver, medel som vi flitigt byggt upp under goda år. Detta medvetna agerande innebär att vi fredar kommunens kärnverksamhet från lågkonjunkturens effekter, men innebär samtidigt att vi under ekonomiskt bättre år måste avsätta reserver från våra årliga resultat.

Det politiska styret i Staffanstorps kommun, som består av Moderaterna och Sverigedemokraterna, har alltid värnat just den kommunala kärnverksamheten. Denna princip kommer att fortsatt vara den politiska majoritetens ledstjärna.

Budget för år 2025 är en ljusning. Några mer resurser från reserverna som finns kvar behöver inte användas för att finansiera vår verksamhet. Å andra sidan är vi i en ekonomisk svag tillväxt, vilket innebär att reformutrymmet är tämligen begränsat. Årets resultat blir sannolikt marginellt, men det finns en större reserv i budgeten. Reserven kan till exempel användas för att tillföra medel när vi vet vad avtalsrörelserna för 2025 verkligen landar på.

Trots vår ekonomiska filosofi om att samla i lador under goda år för att bygga stora reserver som kan utjämna för effekterna av en lågkonjunktur så har Staffanstorps kommun kunnat rusta sig med en soliditet som ligger på en bra bit över 40 % och med ett eget kapital i kommunkoncernen på knappt 1,5 miljarder kronor. Enbart under åren 2018-2022 har det egna kapitalet förstärkts med nästan en halv miljard. Det är imponerande siffror i kommunsverige!

Staffanstorps kommun kommer fortsatt att vara restriktiv med att dra på oss nya kostnader som inte är bevisat effektiva. Vi kommer inte låta oss påverkas av nyckfulla satsningar eller vinna popularitetstävlingar genom att vara frikostiga med skattebetalarnas pengar på saker som inte har ett viktigt syfte för kommuninvånarna. För så bygger vi ekonomisk trygghet över tid med en verksamhet som kommuninvånarna kan förlita sig på.

Kommunalskatten i Staffanstorps kommun kommer att ligga kvar på samma nivå, 19,09 %, vilket är ett av landets lägsta skatteuttag av medborgarna. Samtidigt kan vi konstatera att låg skatt går att förena med en effektiv kommunal förvaltning med mycket starka resultat.

Resultat som tål att jämföras med landets övriga 290 kommuner. Exempelvis ligger vi i topp vad gäller skolresultat, tryggaste kommun, näringslivsklimat, årets superkommun med mer med mer…

Utöver dessa resultat så är Staffanstorp den mest populära kommun att flytta till i Skåne. Naturligtvis är det en välskött kommun, en trygg plats och en fin samhällsgemenskap som lockar – inte minst när det tyvärr är tvärtom på allt för många andra platser.

Ett betyg som vi har all anledning att känna stolthet över.

Den politiska majoriteten har lovat att ta kampen mot kriminalitet och mot otrygghet. Målmedvetet har vi fattat beslut och arbetat under årens lopp i en tydlig färdriktning som kommer att fortsätta. Ett arbete som varit kritiserat av oppositionen, inte minst att rusta gator och torg med ordningsvakter. Detta arbete har gett resultat och Staffanstorps kommun anses vara den tryggaste kommunen i Skåne enligt polismyndighetens trygghetsmätning för år 2024. Tyvärr skulle allt detta systematiska arbete försvinna om den socialistiska oppositionen skulle ta makten i kommunen. Det är en av de stora skillnaderna i årets olika budgetförslag.

Civil beredskap är även det att betrakta som kärnverksamhet. En kommun måste kunna fungera även i händelse av kristider eller vid ett krig. Staffanstorps kommun har rustat och förberett i många år. Även detta arbete kommer att fortskrida och våra förmågor kommer att stärkas ytterligare. Tyvärr ser vi även under detta område att politiska konflikter börjar segla upp. En opposition som vill sälja ut våra kristillgångar är inte ett seriöst regeringsalternativ för kommunen. Inte minst med det allvarsamma säkerhetsläge som råder i Europa. Då är resurser och styrka en tillgång.

Våra barn är vår viktigaste tillgång. Det är därför glädjande att de får en god utbildning genom att växa upp i vår kommun. Meritvärdena och behörighetsnivån ligger i topp i landet. Dessutom känner sig de allra flesta barn trygga i våra kommunala grundskolor. Några av de tyngsta satsningarna för budgetåret 2025 ligger inom utbildningsnämndens område. Nämnas bör nybyggnationen av Stanstorpsskolan som nyligen inleddes och Om- och tillbyggnaden av Hjärupslundsskolan som påbörjas nästa år. Det är två mycket stora miljonsatsningar som välkomnas av många i våra verksamheter.

I Hjärup byggs även en ny idrottshall som kan glädja även föreningar.

Gällande kulturhistoria så fortsätter vårt engagemang för Uppåkra och utgrävningarna, men även att ta hand om andra kulturhistoriska platser. Exempelvis Brågarps mölla, disponentvillan och parkerna i och kring Sockerbruket.

Att lägga en budget innebär nästan alltid att prioritera. Det är kommunfullmäktiges ansvar och plikt att besluta. Det är inte enkelt. Genom åren har det visat sig att kommunfullmäktige har valt rätt bland budgetalternativen. Ty vi ser att vår kommun har lyckats navigera på ett klokt sätt och facit har givit Staffanstorp rätt.

I det svåra finner vi många gånger det rätta. Att med omsorg för varje skattekrona få ut så mycket som möjligt för så många som det går.

Budget för år 2025 är en budget för kärnverksamheterna, för ett tryggt samhälle, för våra invånare och medarbetare och för en fortsatt låg kommunalskatt.

Staffanstorp 2024-11-15

Christian Sonesson
Kommunstyrelsens ordförande (M)

Richard Olsson
Gruppledare (SD)

INLEDNING

Budgeten är ett av de viktigaste verktygen en organisations ledning kan använda för strategisk planering och styrning. Den uttrycker förväntningar, fördelar ansvar och befogenheter och beskriver sammanhang.

Nytt för året är att kommunallagen stipulerar att budgeten även ska innehålla en redogörelse för ekonomin under budgetåret i de kommunala koncernföretagen.

KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL OCH GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

I kommunallagen anges att kommuner och kommunala bolag ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och att fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunkoncernen.

I Staffanstorp fastställs mål för verksamhetens och ekonomins utveckling i början av varje mandatperiod. För varje mål anges ett antal mätpunkter samt vilken eller vilka nämnder som ansvarar för dess genomförande. När målen är fastställda antar nämnderna genomförandeplaner för verksamheten som visar vilka aktiviteter som avser leda till att målen uppfylls. Dessa är årsindelade och resurssätts i samband med nämndernas internbudgetarbete.

De ekonomiska målen för perioden 2023 - 2026 anges nedan.

Säkring av kärnverksamheterna:
Under åren 2018 - 2022 har det egna kapitalet i kommunen förstärkts med 456 mnkr. För att säkra kärnverksamheterna i sämre ekonomiska tider tillåts delar av det förstärkta egna kapitalet att användas.

Målet bedöms kunna uppnås
Resultatet uppgick till + 65,9 mnkr år 2023, och prognostiseras till -73,3 mnkr (aug) år 2024. Med föreliggande budgetförslag uppgår resultatet till 2,6 mnkr år 2025 och 19 mnkr år 2026. Det egna kapitalet beräknas därmed kunna förstärkas med ca 14 mnkr under perioden 2023 – 2026. Av resultatutjämningsreserven planeras ca 20,3 mnkr att kvarstå vid utgången av år 2027.

Årets resultat i bolagskoncernen ska vara positivt

Målet bedöms kunna uppnås.
Resultatet före skatt var positivt år 2023 med 54,6 mnkr och prognostiserades till + 36,0 mnkr år 2024 (augusti). För år 2025 budgeteras resultatet till +31,7 mnkr (preliminärt).

Kommunkoncernens låneskuld uttryckt i kr/ invånare ska inte öka med mer än fem procent årligen

Målet bedöms kunna uppnås för perioden men inte för de enskilda åren.

Den genomsnittliga årliga ökningstakten beräknas uppgå till 11,6 % år 2025 men till 4,9 % mellan åren 2022 och 2026 utifrån bokslut 2023, prognos från april 2024, budget 2025 och 2026.

Nyupplåningen bedöms sammantaget uppgå till 245 mnkr år 2024 och ytterligare 250 mnkr år 2025. År 2026 väntas i nuläget ingen nyupplåning. Invånarantalet beräknas under motsvarande period öka med i genomsnitt 1% per år under motsvarande period. Samtliga variabler i nyckeltalet är mycket osäkra; behovet av upplåning, fördelningen av upplåningen mellan åren och utvecklingen av antalet invånare. Behovet av extern finansiering förklaras främst av ny- och ombyggnationer av verksamhetslokaler inom förskole- och skolverksamheten och insatser för att bygga ut och framtidssäkra VA- och elnätet kombinerat med att resultatet år 2024 planeras vara negativt. Målet bedöms kunna uppnås för perioden om än inte för de enskilda åren.

Utvecklingen av kommunkoncernens låneskuld i andel av antalet invånare (- låneskulden minskar, + låneskulden ökar)

Bokslut 2023	-6,0 %
Prognos 2024 (april)	13,0 %
Budget 2025	11,6 %
Budget 2026	0,9 %
Perioden 2023-2026	**4,9 %**

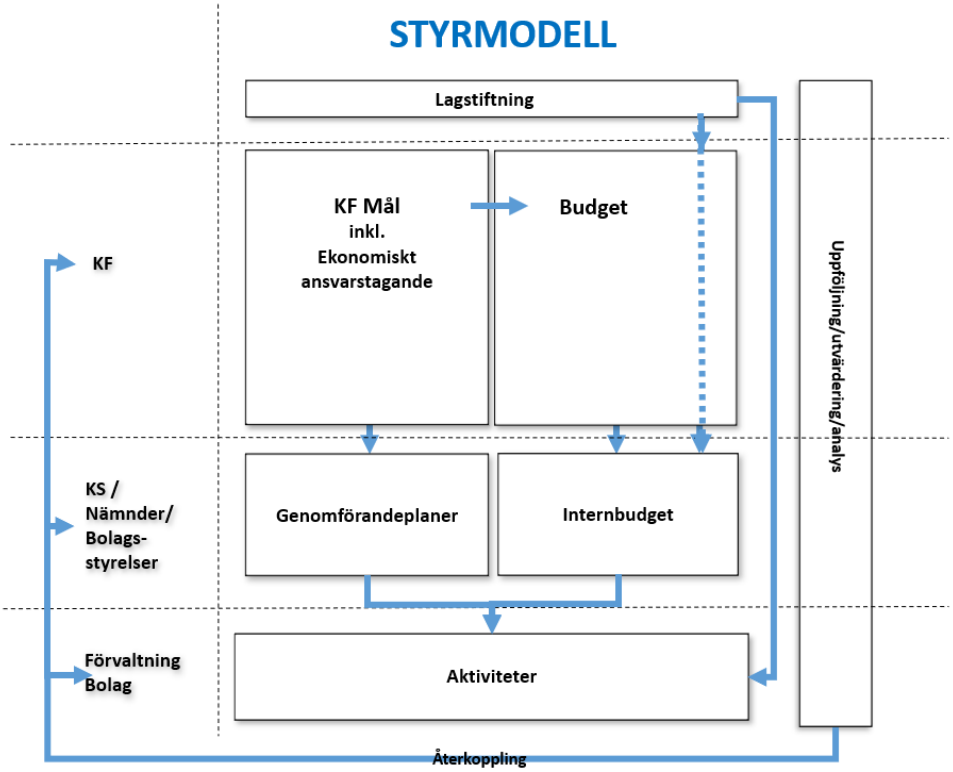

EKONOMISTYRDIREKTIV

Ekonomistyrprocessen pågår hela året. Helhetssyn och flexibilitet är ledord då kraven ökar på en effektiv process som tar så lite tid som möjligt och som samtidigt ger utrymme för dialog och diskussioner om bland annat mål, kvalitet, miljö och andra variabler som inte är ekonomiska. Det krävs en tydlig process där ansvarsfördelning och roller är klart definierade.

Övergripande

Resultatenheter och kommunala bolag får inte optimera effektiviteten i sin verksamhet om detta som helhet medför nackdelar för kommunkoncernen som överväger fördelarna för resultatenheten eller bolaget.

Fastställande av budget

Kommunfullmäktige fastställer driftbudgeten, direktiv om verksamhetens inriktning, målsättning och omfattning för varje nämnd. Ansvarig nämnd förfogar över tilldelad ram och kan vid behov fritt omdisponera inom denna.

Ombudgetering/ tilläggsbudget

Grundprincipen är att tilläggsbudget inte beviljas löpande under året. Skulle nämnden under budgetåret anse sig behöva ytterligare ekonomiska resurser för att uppnå uppsatta mål och/eller lagstadgade krav kan kommunfullmäktige i undantagsfall besluta om tilläggsbudget. Grundprincipen är dock att tilläggsbudgeten ska vara fullt finansierad och inrymmas inom de ekonomiska målen. Nämnd ska innan tilläggsbudget begärs pröva frågan om det ökade behovet

av ekonomiska resurser kan finansieras inom nämndens ram genom omdisponering av medel.

Begäran om tilläggsanslag i investeringsverksamheten som medför att den totala investeringsvolymen ökar ska prövas av kommunfullmäktige. Kan tilläggsanslag avsett för skattefinansierad verksamhet finansieras genom omdisponeringar inom den skattefinansierade investeringsvolymen, beslutas detta av kommunstyrelsen. Omdisponeringar mellan skatte- och avgiftsfinansierad investeringsvolym, även inom ramen för den totala investeringsvolymen, beslutas av kommunfullmäktige.

Resultatreserv

Avsättning till och uttag från resultatreserven sker i enlighet med ekonomistyrdirektivet. Beslut att disponera medel ifrån fonden får endast ske i samband med budgetbeslutet och beslutsunderlaget ska kompletteras med en analys av förutsättningarna att nå kommunfullmäktiges mål (god ekonomisk hushållning).

Pensionsskuld

Pensionsskulden redovisas enligt den så kallade fullfonderingsmodellen vilket innebär att hela skulden finns upptagen i balansräkningen som en avsättning.

Investeringar

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsvolym i samband med att budgeten fastställs.

Kommunstyrelsen beslutar om investeringsbudget per projekt under hösten året före verksamhetsåret. Varje investeringsbeslut ska ta hänsyn till kommunfullmäktiges mål och tillgängliga resurser, vilket kräver lång planeringshorisont. Planering och uppföljning av investeringsverksamheten ska ingå som en integrerad del av budget- och uppföljningsprocessen.

Uppföljning

Kommunstyrelsen har det övergripande ansvaret för uppföljningsrutinerna. Uppföljningen ska syfta till att vara lärande, förebyggande, stoppa ogynnsam/främja gynnsam utveckling, skapa ansvarskänsla och dialog.

Nämnderna ska till kommunstyrelsen årligen redovisa sex ekonomiska uppföljningar. Dessa består förutom årsredovisningen av fyra månadsrapporter och en delårsrapport (per januari-augusti). Delårsrapporten redovisar det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet i förhållande till det av kommunfullmäktige beslutade uppdraget och behandlas av kommunfullmäktige. Månadsrapporterna beslutas av kommunstyrelsen.

Förvaltningschefer och resultatenhetschefer ska alltid, inom ramen för sitt uppdrag, vidta åtgärder för budgetbalans (driftbudget såväl som investeringsbudget) vid årets slut. I de fall dessa åtgärder är oförenliga med uppdraget måste nämndens beslut i frågan inhämtas innan åtgärderna verkställs.

I de fall nämnden med beslutade åtgärder inte uppnår en budget i balans ska Kommunstyrelsen informeras. Denna process hanteras i samband med månadsuppföljningen.

Hantering av resultatenheternas över- och underskott

Resultatenheternas fastställda över- och underskott tas normalt med till kommande år. Nämnderna kan besluta om undantag från denna praxis. Beslutet fattas som senast i samband med bokslutets fastställande för att ge verksamheten bästa möjliga planeringsförutsättningar.

I de fall en resultatenhet har ett ackumulerat kapital som är negativt ska nämnden/ styrelsen i samband med budgetbeslutet fastställa en åtgärdsplan för när enheten ska ha återställt detta. Planen ska normalt sett sträcka sig över ett år men kan i undantagsfall omfatta 3 år och ska följas upp i samband med månadsuppföljningar, delårsrapport och årsredovisning.

Under löpande år kan resultatenheterna endast ta i anspråk sitt kapital upp till den gräns som beslutats i årsbudgeten för respektive enhet.

NYCKELTALSBILAGA TILL KOMMUNFULLMÄKTIGES MÅL 2023-2026 (del av)

	Bokslut 2023	Budget 2024	Prognos april 2024	**Budget 2025**	Budget 2026	Budget 2027
Övergripande						
Räntebärande lån (mnkr), kommunen	658	778	828	**878**	878	878
Räntekvot % (räntekostnaden i andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning), kommunen	1,2 %	1,2 %	1,4%	**1,3 %**	1,3 %	1,1 %
Skattesats till kommun	19,09	19,09	19,09	**19,09**	19,09	19,09
Resultaträkning						
Årets balanskravsresultat, mnkr	16,9	0	0	**2,6**	19,0	20,0
Årets resultat enligt fullfonderingsmodellen, mnkr	65,9	-82,9	-87,4	**2,6**	19,0	20,0
Årets resultat (enligt fullfonderingsmodellen) i andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	3,9 %	-4,7 %	-5,0 %	**0,1 %**	1,0 %	1,0 %
Kassaflödesanalys						
Bruttoinvesteringar totalt (inkl. investeringsreserv), mnkr	83,0	120	112	**125**	77	63
Nettoinvesteringar totalt (inkl. investeringsreserv), mnkr	81,6	120	109	**125**	77	63
Andel av bruttoinvesteringarna (inkl. investeringsreserv) som finansieras av årets resultat och avskrivningar	132,2 %	0 %	0 %	**45 %**	95 %	117 %
Balansräkning						
Soliditet inkl. ansvarsförbindelsen	40,8 %	39 %	i.u. *)	**36 %**	37 %	37 %
Demografi						
Folkmängd (31 dec året före)	27 152	27 450	27 165	**27 212**	27 290	27 902
Befolkningsförändring (%)	1,4 %	1,1 %	0 %	**0,2 % **)**	0,3 %	2,2 %
Befolkningsförändring (antal)	+ 374	+ 298	+ 13	**+ 47 **)**	+ 78	+ 612
- 1-5 år	1 809	1 840	1 694	**1 754**	1 682	1 682
- 7-15 år	3 847	3 898	3 840	**3 865**	3 901	3 935
- 16-18 år	1 131	1 138	1 147	**1 144**	1 191	1 257
- 80 år och äldre	1 652	1 753	1 873	**1 763**	1 823	1 898

*) Uppgift om soliditetsutvecklingen år 2024 finns inte tillgänglig i prognosen per april då det inte upprättas någon balansräkning vid löpande månadsuppföljningar.

**) Avser befolkningsförändringen år 2025 jämfört med statistik per april 2024.

SKATTESATSER

Skattesats, (ej medlem i Svenska kyrkan)	30,547
- varav till kommunen	19,09
- varav till regionen	11,18
- varav begravningsavgift	0,277
Skattesats, (medlem i Svenska kyrkan, S:t Staffans församling)	31,417
- varav till kommunen	19,09
- varav till regionen	11,18
- varav begravningsavgift	0,277
- varav kyrkoavgift	0,87
Skattesats, Hjärup (medlem i Svenska kyrkan, Uppåkra församling)	31,737
- varav till kommunen	19,09
- varav till regionen	11,18
- varav begravningsavgift	0,277
- varav kyrkoavgift	1,19

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR

Årets resultat planeras till +2,6 mnkr år 2025, +19,0 mnkr år 2026 och + 20,0 mnkr är 2027.

Skatte- och statsbidragsintäkterna utgår i detta budgetförslag ifrån SKR:s cirkulär 2024:38, justerat för egen befolkningsprognos.

Invånarantalet per den 1 november år 2024 beräknas uppgå till 27 212, till 27 290 den 1 november år 2025 och till 27 902 den 1 november år 2026. Uppräkningsfaktorerna för skatteunderlagets utveckling under perioden beräknas till följande: 4,75 % år 2025, 4,09 % år 2026 och 4,19 % år 2027.

Kommunstyrelsens reserv för oförutsedda händelser uppgår till 8,9 mnkr år 2025 och 3 mnkr åren 2026 och 2027. Reserven är högre än såväl tidigare som kommande år med anledning av den stora osäkerhet som råder gällande de underliggande ekonomiska parametrarna kopplat till konjunkturåterhämtningen men också gällande den kommande upphandlingen av IT nära tjänster.

Finansnettots utveckling är beroende av vinster i samband med allokeringar i den långfristiga portföljen, kassalikviditeten, räntekostnaderna på de långfristiga lånen och den finansiella kostnaden kopplad till pensionsskulden. Realisering av övervärden i den långfristiga portföljen har budgeterats till 4 mnkr och borgensavgiften till 3,8 mnkr. Under åren 2025 – 2027 planeras kommunen inte erhålla någon utdelning från de kommunala bolagen. Nyupplåningen år 2024 beräknas uppgå till 170 mnkr och år 2025 till 50 mnkr. Av sedan tidigare upptagna lån förfaller 130 mnkr under hösten/ vintern 2024 och 292 mnkr under år 2025. Dessa bedöms inte kunna amorteras utan behöver omsättas. Genomsnittsräntan på de långfristiga lånen är budgeterad till 3,1 %. Lånetaket föreslås uppgå till 150 mnkr år 2025 och avser finansiering av delar av årets investeringar men tar även höjd för osäkerhet avseende fördelningen av nyupplåningen mellan åren 2024 och 2025 samt ev oförutsedda händelser, exempelvis markköp.

Avskrivningarna har beräknats på en investeringsvolym på totalt 125 mnkr netto år 2025 varav 93 mnkr i den skattefinansierade verksamheten och 32 mnkr i den avgiftsfinansierade. Investeringsvolymen för år 2026 uppgår till 77 mnkr och för år 2027 till 63 mnkr.

Sammantaget beräknas pensionskostnaderna och förändringen av pensionsskulden minska med 78,3 mnkr jämfört med budget 2024. Beloppet inkluderar effekten av att PO pålägget justerats ner med 2,89%. Pensionsberäkningarna utgår ifrån KPA:s bedömning i augusti 2024.

Generella ramuppräkningar, nämnder och balansenheter

Löneökningarna år 2024 är budgeterade till 2,0 % och inflationen enl. KPIF till 1,6% enligt SKR:s prognos. För köp av externa tjänster uppgår det sammanvägda indexet till 2,0 %.

Hyreskostnaderna är uppräknade med totalt 7,9 % i jämförelse med år 2024. 5,3 % utgör skillnaden mellan den budgeterade årsförändringstakten av KPI mellan oktober 2022 och 2023 och verkligt utfall. Resten 2,6 % avser den prognostiserade KPI förändringen mellan okt 2023 och oktober år 2024.

Samtliga nämnder kompenseras fullt ut för kostnadsökningar kopplat till demografiska förändringar. Sammantaget uppgår dessa till 6,6 mnkr. Förskoleverksamheten fortsätter att minska, en utveckling som är särskilt kännbar år 2025 (- 119 barn). Även personer med behov av stöd enl LSS minskar något år 2025 (-3 personer). Övriga verksamheter ökar. Gymnasieskolan står för den högsta ökningstakten på 63 elever följt av särskilt boende som planerar för ett behov av ytterligare 8 platser.

Samtliga nämnder har kompenserats för de driftbudgetmässiga effekterna av investeringsverksamheten gällande såväl förändringar 2024 enligt prognos som nya investeringar år 2025. Utöver ovanstående uppräkningarna redovisas de nämndspecifika ramjusteringarna nedan.

Nämndspecifika ramjusteringar

Budgetramen för Politisk verksamhet ökar med 0,1 mnkr, + 1,1 % i jämförelse med 2024 och avser prisuppräkningar kopplat till externa avtal och uppräkning av arvoden.

Kommunstyrelsens ram (exkl. exploateringsnetto och årets infrastrukturersättningar) har utökats med 14,3 mnkr, +3,8 %. Utöver de generella ramjusteringarna har 3,0 mnkr tillskjutits för att dels finansiera 3,0 årsarbetare socionomer inom enheten barn- och familj, dels genomföra en särskild lönesatsning för myndighetsutövande socionomer inom denna enhet. Vidare erhåller kommunstyrelsen en ersättning från Staffanstorps Centrum AB avseende 60 % av en årsarbetare anställd av kommunstyrelsen (tjänsten som vd), denna intäkt har tidigare inte varit budgeterad. Ramen ta även höjd för en mindre taxehöjning inom Plan och Exploatering för att anpassa nivån till rådande marknadsläge. Denna påverkar med 0,2 mnkr. Hyresbidraget till Staffanstorps kommunfastigheter AB är nedjusterat med 1 mnkr. Ramen är även justerad för en neddragning av 6,75 administrativa tjänster. Dessa återfinns inom nedanstående verksamheter/ förvaltningar:

- Plan och exploatering 100 %
- Bygglovsenheten 100 %
- Miljöenheten 100 %
- Arbetsmarknadsförvaltningen 150 %

- Omsorgsförvaltningen 75 %
- Kommunstyrelseförvaltningen 100 %
- Utbildningsförvaltningen 50 %

Beslutet motiveras av ett flertal faktorer. Insatser behövs för att hantera de ekonomiska effekterna av den pågående konjunktursvackan vars återhämtning är i sikte men förespås bli långsam enl SKR. Den vikande konjunkturen påverkar även företagens och privatpersoners investeringsvilja och möjlighet att genomföra bostadsprojekt. Detta inverkar negativt på framdrift i både befintliga och framtida projekt med minskad handläggning som följd. Effektivisering har även möjliggjorts genom kommunens pågående satsning på digital teknik.

Vinster och intäkter från exploateringsverksamheten beräknas minska från 15 mnkr till 5 mnkr. I Kommunstyrelsens ram ingår finansiering av kommunens trygghets- och säkerhetsarbete inklusive kostnader för säkerhetsenheten vars uppgift är att upprätthålla allmän ordning och svara för åtgärder till skydd för allmänhet och anställda vilket sköts av ordningsvakter.

Utbildningsnämndens ram har utökats med 21,4 mnkr, +2,3 %. Budgetramen inkluderar kompensation för ökade programpriser inom gymnasieskolan 5 mnkr och lägre ersättning till friskolor kopplat till att PO-pålägget har justerats ner med 2,89 % (inkluderar lagstadgade arbetsgivaravgifter, pensioner, försäkringar m m).

Omsorgsnämndens ram är 16,6 mnkr, +5,0 % högre jämfört med år 2024. Omsorgsprisindex, OPI budgeteras till 5% vilket motsvarar det fastställda för år 2024. (kompensation sker med 1 års eftersläpning).

Arbetsmarknadsnämnden har en ram som är 0,7 mnkr högre jämfört med 2024, vilket motsvarar 1,4 %. Justeringen av ramen avser generella uppräkningar.

Stadsbyggnadsnämndens budgetram har ökat med 0,5 mnkr mellan år 2024 och 2025 och avser generella uppräkningar.

Samarbetsnämnd 2 (Geoinfo) föreslås få en lägre ram jämfört med 2024 med 0,3 mnkr, -8,9 % Ramen inkluderar en personalneddragning på 1,0 årsarbetare varav Staffanstorps del av finansieringen utgör 50 %.

Kultur- och föreningsnämndens ram har utökats med 4,7 mnkr, 8,0%. I princip hela justeringen utgörs av generella uppräkningar (främst hyror)

Energi- miljö- och naturnämndens ram är oförändrad jämfört med år 2024.

Balansenheten VA budgeterar med ett negativt resultat om 12,9 mnkr år 2025 främst baserat på högre internränta. I resultatet är en indexuppräkning av taxan medräknad med 12 %. Detta för att kompensera för att taxan varit oförändrad under ett antal år.

Resultatet för renhållningen planeras vara positivt med 2,2 mnkr år 2025 att jämföras med det budgeterade resultatet år 2024 som planerades vara negativt med 2,3 mnkr. Verksamheten kommer att ha väsentligt högre intäkter redan år 2024 m a a fler kärl, förpackningar och minskande avfallsmängder hushållssopor och på återvinningscentralen. Denna utveckling är medräknad i det budgeterade resultatet. Vidare är en justering av avfallstaxan medräknad inför år 2025. Avtalet om renhållningsentreprenad löper ut den 31 januari 2027 varför ny upphandling påbörjats vilket medför en osäkerhet kring kostnader.

BUDGETRAMAR PER NÄMND/BALANSENHET (MNKR)

Nämnd	Budget 2024	**Budget 2025**	Budget 2026	Budget 202
Politisk verksamhet	5 460	**5 520**	5 730	6 000
Kommunstyrelsen	356 557	**385 880**	400 463	419 430
Samarbetsnämnd 2	2 910	**2 650**	2 747	2 870
Stadsbyggnadsnämnd	-820	**- 320**	- 330	- 350
Utbildningsnämnd	939 294	**960 720**	1 008 820	1 070 740
Energi, miljö och naturnämnd	2 330	**2 350**	2 440	2 550
Kultur- och föreningsnämnd	58 434	**63 110**	65 470	68 530
Omsorgsnämnd	330 401	**347 000**	359 940	376 750
Arbetsmarknadsnämnd	50 985	**51 700**	53 630	56 140
VA-verket	6 320	**12 890**	13 370	14 000
Renhållning	2 300	**- 2 200**	- 2 280	- 2 390

INVESTERINGSVOLYM (MNKR)

Netto	2025	2026	2027
Skattefinansierad verksamhet	93	52	38
Avgiftsfinansierad verksamhet	32	25	25
Summa	125	77	63

EKONOMISK STÄLLNING

Den samlade analysen av den väntade utvecklingen av kommunens ekonomiska ställning de kommande tre åren bygger på tre perspektiv; resultat, kapacitet och risk.

Utifrån det första perspektivet analyseras årets resultat för de kommande tre åren men också ur ett mer långsiktigt perspektiv samt genom förhållandet mellan kostnads- och skatteintäktsutvecklingen (inkl. kommunalekonomisk utjämning).

Det andra perspektivet benämns kapacitet och avser att analysera den långsiktiga betalningsberedskapen. Ju starkare kapacitet desto mindre känslig är kommunen för perioder av vikande konjunktur eller perioder av kraftig expansion. De nyckeltal som analyseras är soliditetens förväntade utveckling och finansieringen av investeringarna.

Riskperspektivet avser att belysa hur kommunen förväntas exponeras finansiellt. Analysen utgår ifrån utvecklingen av de långfristiga skulderna, lånens förfallotider, den långfristiga portföljens sammansättning och det kommunala borgensåtagandet.

Resultatutveckling, kommunen

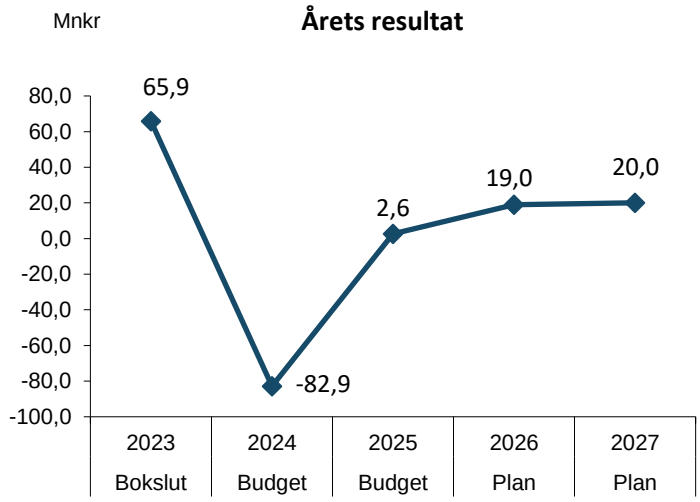

Resultatet uppgick till + 65,9 mnkr år 2023, och prognostiseras till – 73,3 mnkr (aug) år 2024. Med föreliggande budgetförslag uppgår resultatet till 2,6 mnkr år 2025, 19,0 mnkr år 2026 och 20,0 mnkr år 2027.

Kommunerna kan enligt särskild lagstiftning reservera delar av tidigare positiva resultat i en reserv (tidigare benämnd resultatutjämningsreserv, numer benämnd resultatreserv). Vid utgången av år 2023 uppgick reserven till 93,6 mnkr. Denna planeras att användas för att täcka delar av det budgetunderskottet år 2024 varför den återstående reserven väntas uppgå till ca 20,3 mnkr (prognos i aug 2024). Denna planeras inte användas under åren 2025 - 2027.

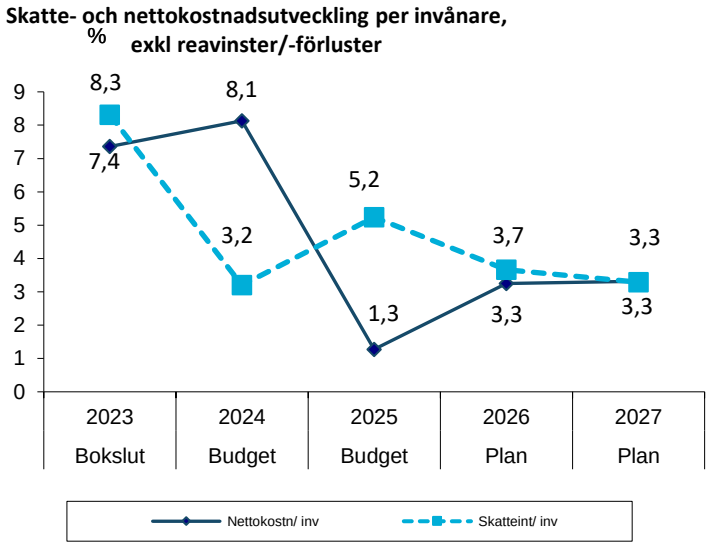

I en sund ekonomisk utveckling finns en följsamhet över tiden mellan nettokostnads- och skatteintäktsutvecklingen per invånare. Mellan åren 2023 och 2027 beräknas nettokostnaderna öka med 18 % medan skatteintäkterna beräknas öka med 17 %. Diskrepansen förklaras främst av att resultatet år 2024 planeras vara negativt samt av att verksamhetskostnaderna kopplat till befolkningstillväxten uppstår direkt medan skatteintäkterna och den kommunalekonomiska utjämningen släpar efter med ett respektive två år.

Kapacitet

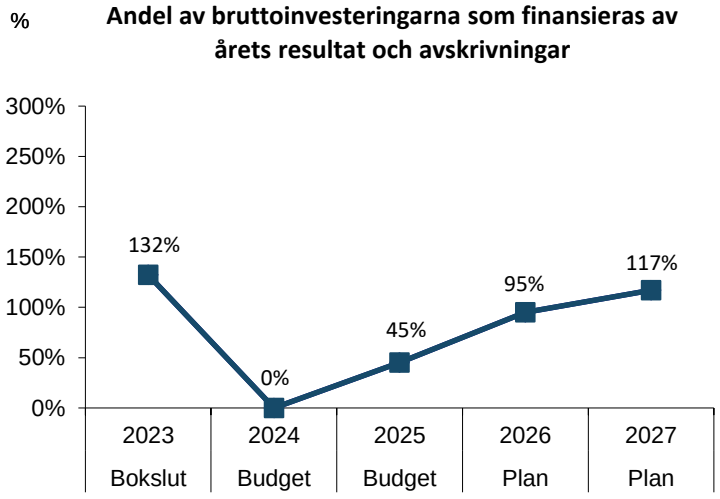

Under perioden 2023 - 2027 uppgår andelen av bruttoinvesteringarna som finansieras av årets resultat och avskrivningar till 63 %. Nyckeltalet ska dock alltid analyseras på lite längre sikt då investeringsutgifterna kan variera kraftigt mellan åren. Den genomsnittliga investeringsnivån

under tioårsperioden 2018 - 2027 beräknas kunna finansieras till 114 % av årets resultat och avskrivningar.

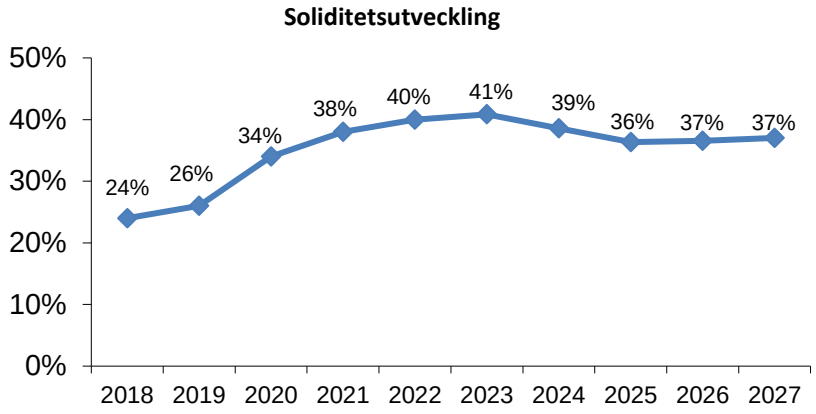

Inkl ansvarsförbindelse

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga ekonomiska styrka och visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditetsutvecklingen över tiden är av stort intresse. En hög soliditet innebär att kommunen kan hantera tillfälliga ekonomiska svackor utan att ta till sparåtgärder. En soliditet inklusive ansvarsförbindelsen som överstiger 30 % brukar betraktas som stark. Soliditeten i kommunen uppgick vid utgången av år 2023 till 41 % men bedöms minska något de kommande två åren för att åter börja stiga vid slutet av perioden.

Risk

De långfristiga skulderna för Staffanstorps kommunkoncern understiger genomsnittet för landets kommunkoncerner räknat i kronor per invånare. Samtidigt finns stora tillgångar avsatta i en finansiell portfölj. I stället för löpande amorteringar av lån har kommunen valt långfristiga placeringar. Det har historiskt visat sig vara en mycket god strategi men innebär också att kommunen blir mer exponerad för ett flertal finansiella risker.

I slutet av år 2024 beräknas den samlade lånestocken för kommunen uppgå till 828 mnkr. 130 mnkr förfaller under hösten 2024, 292 mnkr under 2025, 115 mnkr under 2026 och 50 mnkr under 2027. Budgeten tar höjd för en nyupplåning på 50 mnkr under år 2025 men utfallet är beroende av investeringsverksamhetens omfattning och genomförande samt tillgången på likvida medel och är därför osäker.

Den långsiktiga portföljen hanteras utifrån finanspolicyns riktlinjer. Marknadsvärdet i den långfristiga portföljen uppgick till 651 mnkr vid slutet av juli 2024 vilket är 61 mnkr mer än vid årsskiftet 2023/2024. Fördelningen mellan räntor/alternativa investeringar och aktier är i skrivande stund 42 % resp. 58 %. Riskprofilen är således högre än normalportföljen om 50 % /50 % men också något högre än vid slutet av 2023. Det sammantagna kapitalet placeras utifrån ett långsiktigt perspektiv samtidigt som portföljen förutsätts prestera varje enskilt år. Ett

allokeringsbeslut som kan vara fördelaktigt i det långsiktiga perspektivet kan dock motverka uppdraget om budgetföljsamhet det enskilda året. För att minska sårbarheten i samband med sådana situationer har reavinsterna i samband med försäljning och köp av fonder budgeterats med försiktighet, till 4 mnkr år 2025.

Borgensåtagandet beräknas öka under åren 2025 – 2027 med anledning av ny-och ombyggnation av skol- och förskolelokaler samt investeringar i VA- och energinätet. Kommunens samlade borgensåtagande uppgår f n till 94 % av lån som är upptagna av den egna bolagskoncernen.

Sammanfattande bedömning av den planerade utvecklingen av kommunens ekonomiska ställning t o m år 2027

Samtliga nyckeltal visar på att den finansiella styrkan i kommunen kommer att minska men utifrån mycket höga nivåer.

Resultatet i andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning väntas minska från årliga genomsnitt om 4,4 % för den senaste 10 års perioden 2014 - 2023 till 3,0 % för perioden 2018 - 2027. Generellt brukar en nivå på 2,5 - 3 % anses vara förenlig med god ekonomisk hushållning.

Bruttoinvesteringarna beräknas genomsnittligt kunna finansieras till 77 % av årets resultat och avskrivningar under åren 2025 - 2027 men sett över tioårsperioden 2018 - 2027 överstiger nyckeltalet 100 % d v s beräknas kunna finansieras helt av årets resultat och avskrivningar.

Soliditeten planeras minska något men trots det kraftigt överstiga de 30 % som anses utgöra nivån för stark finansiell ställning.

Kommunen har byggt upp en resultatutjämningsreserv (RUR) som vid ingången av år 2024 uppgick till 93,6 mnkr. Av denna beräknas 73,3 mnkr användas under år 2024. Under åren 2025-2027 planeras inget ytterligare uttag varför RUR:en beräknas uppgå till + 20,3 mnkr vid slutet av år 2027. Att reserven används under år 2024 utgör ingen avvikelse mot kommunfullmäktiges mål och inte heller någon avvikelse mot kommunallagens krav på att kommuner och regioner ska ha god ekonomisk hushållning.

KÄNSLIGHETSANALYS

Kommunernas ekonomi påverkas av olika faktorer. Några av de allra viktigaste faktorernas betydelse i kronor räknat beskrivs nedan. Plustecken anger att kostnaderna minskar/intäkterna ökar och minustecken anger att kostnaderna ökar/ intäkterna minskar.

1 kr höjning/ sänkning av kommunalskatten	+/- 78 mnkr
10 mnkr nya lån	- 3,1 mnkr
10 mnkr förändrad likviditet	+/- 0,2 mnkr
10 heltidstjänster	+/- 6,1 mnkr

BOLAGSKONCERNEN

BUDGETFÖRUTSÄTTNINGAR, BOLAGSKONCERNEN

Nedanstående utgör en preliminär teknisk framskrivning av 2024 år budget. Denna togs fram i maj/ juni varför visa parametrar inte överensstämmer med de som redovisas för kommunen.

Bolagsstyrelsen har endast informerats övergripande och har inte fattat något formellt beslut i ärendet. Detta kommer att ske i vanlig ordning i december.

Följande huvudsakliga parametrar har använts för den kostnadsmässiga framskrivningen:

Löneökningar 3%
KPI och allmänna kostnadsökningar 2,5%
Energiprisökningar 3%
Försäkringar 5%
Lånebehov: 150 mnkr 2024 och ytterligare 200 mnkr 2025
Räntor nya lån 2024: 3,7 % (Bedömning av Kommuninvest)
Räntor nya lån 2025: 3,6 % (Bedömning av Kommuninvest)

BUDGETERAT RESULTAT BOLAGSKONCERNEN (mnkr)

Bolag	Bokslut 2023	Budget 2024	**Budget 2025**
Staffanstorps centrum AB	0	0	0
Staffanstorps energi AB	+ 21,4	+ 24,4	+ 25,3
Staffanstorps fiber AB	+ 5,9	+ 0,6	+ 1,0
Staffanstorps kommunfastigheter inkl Stastad II KB och Annero Mark AB	+ 35,3	+15,1	+12,6
Koncernelimineringar	- 8,0	- 6,2	- 7,2
Resultat före skatt, bolagskoncernen	**+ 54,6**	**+ 33,9**	**+ 31,7**

INVESTERINGSVOLYM BOLAGSKONCERNEN (mnkr netto)

Den preliminära investeringsvolymen är satt till 338,3 mnkr netto varav 228,7 mnkr avser större ny-/ ombyggnationer av verksamhetslokaler (nya Önsvala förskola, om-/tillbyggnad av Hjärupslundsskolan inkl. ny idrottshall, nya Stanstorpsskolan).

Bolag	Bokslut 2023	Budget 2024	**Budget 2025**
Staffanstorps centrum AB	0,4	0	0,4
Staffanstorps energi AB	50,7	98,2	89,5
Staffanstorps fiber AB	9,9	8,3	10,9
Staffanstorps kommunfastigheter inkl. Stanstad II KB och Annero Mark AB	23,3	21,8	238,4
Summa Bolagskoncernen	**84,3**	**128,3**	**338,8**

BILAGOR, STAFFANSTORPS KOMMUN

RESULTATBUDGET

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	EFP 2026	EFP 2027
Verksamhetens intäkter	480,5	416,3	468,1	477,5	487,1
Verksamhetens kostnader	-2 074,6	-2 169,1	-2 224,1	-2 299,7	-2 414,9
Avskrivningar	-43,8	-49,7	-53,9	-53,9	-53,9
Verksamhetens nettokostnader	-1 637,9	-1 802,5	**-1 809,9**	-1 876,1	-1 981,8
Skatteintäkter	1 391,0	1 429,8	1 498,8	1 560,1	1 625,5
Generella stb o utj bidrag	296,7	332,8	345,1	359,4	403,8
Finansiella intäkter	60,5	7,7	7,8	8,0	8,0
Finansiella kostnader	-44,4	-50,7	-39,2	-32,5	-35,5
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	65,9	-82,9	**2,6**	19,0	20,0
Extra ordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extra ordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat före avstämning mot balanskravet	**65,9**	**-82,9**	**2,6**	**19,0**	**20,0**
Avstämning mot balanskravet					
uttag av resultatutjämningsreserv	0,0	82,9	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter avstämning mot balanskravet	**65,9**	**0,0**	**2,6**	**19,0**	**20,0**

KASSAFLÖDESBUDGET

Kassaflödesbudget (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	EFP 2026	EFP 2027
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat före extraord. poster	65,9	-82,9	2,6	19,0	20,0
Justering för av- och nedskrivning	43,8	49,7	53,9	53,9	53,9
Ökning/ Minskning av avsättning	11,5	-1,7	-1,7	-1,7	-1,7
Justering för övr ej likvidpåverkande poster	-39,4	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från verksamheten före förändr av rörelsekapital	*81,8*	*-34,9*	54,8	*71,2*	*72,2*
Ökn(-)/minskn(+) kortfristiga fordringar	3,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) förråd, varulager	-17,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(+)/minskn(-) kortfristiga skulder	-104,5	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Ökn(-)/minskn(+) kortfr. placeringar	-15,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Förändring av rörelsekapitalet	*-133,7*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Medel från den löpande verksamheten	**-51,8**	**-34,9**	**54,8**	**71,2**	**72,2**
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Inköp av materiella o immateriella tillgångar	-175,2	-142,6	-124,3	-76,8	-63,2
Försäljning av materiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Inköp av finansiella tillgångar	-1,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Medel från investeringsverksamheten	**-177,1**	**-142,6**	**-124,3**	**-76,8**	**-63,2**
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Ökning långfristiga skulder	13,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Lån	135,0	177,5	67,7	3,9	0,1
Amortering av skuld	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Bidrag till infrastruktur	0,0				
Medel från finansieringsverksamheten	**148,8**	**177,5**	**67,7**	**3,9**	**0,1**
ÅRETS KASSAFLÖDE	-80,1	0,0	-1,7	-1,7	9,1

BALANSBUDGET

Balansbudget (mnkr)	Bokslut 2023	Budget 2024	Budget 2025	EFP 2026	EFP 2027
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella och immateriella anläggningstillg	1 570,6	1 382,7	1 720,6	1 743,6	1 752,8
Finansiella anläggningstillg	177,1	175,2	177,1	177,1	177,1
Summa anläggningstillg	1 747,7	1 557,9	1 897,7	1 920,7	1 929,9
Bidrag till infrastruktur	38,8	0,0	38,8	38,8	38,8
Omsättningstillgångar					
Förråd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Fordringar	247,2	236,1	247,2	247,2	247,2
Kortfristiga placeringar	590,2	584,6	590,2	590,2	590,2
Exploateringsverksamhet	46,2	61,7	46,2	61,7	61,7
Kassa och bank	51,4	43,7	43,7	42,1	51,3
Summa omsättningstillg	934,9	926,1	927,3	941,2	950,4
SUMMA TILLGÅNGAR	**2 721,4**	**2 484,0**	**2 825,0**	**2 861,9**	**2 880,3**
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget Kapital					
Ingående eget kapital	1 045,5	1 090,6	1 024,0	1 026,7	1 045,7
Resultat	65,9	-82,9	2,6	19,0	20,0
Summa eget kapital	1 111,4	1 007,7	1 026,7	1 045,7	1 065,7
Avsättningar					
Avs för pensioner	391,2	390,4	390,5	368,7	349,2
Andra avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	391,2	390,4	390,5	368,7	349,2
Skulder					
Långfristiga skulder	868,8	838,3	936,5	940,5	940,4
Kortfristiga skulder	349,9	247,6	471,3	507,0	524,9
Summa skulder	1 218,8	1 085,9	1 407,8	1 447,5	1 465,3
SUMMA EGET KAPITAL AVSÄTTNING OCH SKULDER	**2 721,4**	**2 484,0**	**2 825,0**	**2 861,9**	**2 880,2**
PANTER OCH ANSVARSFÖRBINDELSER					
Pensionsförpliktelser	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga borgensåtaganden	1 274,1	1 388,1	1 470,0	1 570,0	1 570,0